

**Podręcznik metodyczny do religii
dla V klasy szkoły podstawowej**

Obdarowani przez Boga

WYDAWNICTWO WAM ■ KSIĘŻA JEZUICI

Podręcznik metodyczny do nauczania religii rzymskokatolickiej
wg podręcznika nr AZ-22-01/10-KR-5/13 zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-01/10.

Recenzenci

ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, ks. dr Radosław Mazur

Komitet redakcyjny

ks. Zbigniew Marek SJ (przewodniczący), ks. Andrzej Hajduk SJ, ks. Janusz Mólka SJ,
s. Anna Walulik CSFN

Autorzy

Agnieszka Banasiak, ks. Krzysztof Kantowski, s. Letycja Łasek CSFN, Anna Lemieszonok
ks. Zbigniew Marek SJ, s. Agnieszka Misiak CSFN, s. Anna Walulik CSFN,
Małgorzata Wawszczyk, Aneta Żurek

Redakcja: Ewa Zmuda

Korekta: Dariusz Godoś

Projekt okładki: ChapterOne

Skład: Edycja

Multimedialna płyta DVD

Komitet redakcyjny

ks. Zbigniew Marek SJ (przewodniczący), ks. Andrzej Hajduk SJ,
ks. Janusz Mólka SJ, s. Anna Walulik CSFN

Autorzy: ks. Zbigniew Marek SJ, s. Anna Walulik CSFN

Koncepcja multimedialna i redakcja: Renata Zając

Opracowanie i realizacja: Dawid Polkowski

Projekt nadruku na płytę DVD: ChapterOne

NIHIL OBSTAT

Prowincja Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego

ks. Wojciech Ziółek SJ, prowincjał

Kraków, 20 maja 2013 r., l.dz.66/2013.

© Wydawnictwo WAM • Księża Jezuici, Kraków 2013

ISBN 978-83-7505-782-9

WYDAWNICTWO WAM

ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków

tel. 12 62 93 200 • faks 12 42 95 003

e-mail: wam@wydawnictwowam.pl

www.wydawnictwowam.pl

DZIAŁ HANDLOWY

tel. 12 62 93 254-255 • faks 12 62 93 496

e-mail: handel@wydawnictwowam.pl

KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

tel. 12 62 93 260, 12 62 93 446-447

faks 12 62 93 261

e.wydawnictwowam.pl

Drukarnia Wydawnictwa WAM

ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków

WSTĘP

Szanowni Państwo!

Podręcznik metodyczny do katechezy w klasie piątej szkoły podstawowej: **Obdarowani przez Boga** stanowi część pakietu edukacyjnego, który wypełnia wszystkie wytyczne *Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach* Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z roku 2010, Numer programu AZ-2-01/10.

Na podstawie wyznania wiary Kościoła katechizowani zostają wprowadzani w kolejne prawdy wiary. Podzielony na osiem rozdziałów materiał katechetyczny rozpoczyna katecheza biblijna. Każdą grupę rozpoczynamy od analizy perykopy biblijnej. Do odkrytych w niej treści powracamy w kolejnych jednostkach, co ma ułatwiać uczniom zrozumienie uniwersalności słowa Bożego.

Zaproponowane materiały przeznaczone są do pracy katechety i ucznia. Katechetom oferujemy przewodnik metodyczny, który zawiera scenariusze zajęć oraz pomoce multimedialne, z którymi można pracować zarówno za pomocą rzutnika, jak i tablicy interaktywnej podczas każdej katechezy. Mają one na celu skupienie uwagi ucznia na analizowanych treściach, co ma ułatwić katechecie przeprowadzenie katechezy.

W pracy tej ważną rolę winny spełniać podręcznik oraz zeszyt ucznia. W założeniach są one do wykorzystywania przez ucznia zarówno podczas katechezy, jak i w pracy domowej. Natomiast *Zeszyt ucznia* powinien być pomocny zarówno przy sporządzaniu notatek, jak i przy nabywaniu umiejętności łączenia wiedzy religijnej z codziennym życiem.

Mamy nadzieję, że proponowane materiały dostarczą Państwu impulsów do skutecznej edukacji religijnej młodzieży.

W imieniu autorów życzę owocnej pracy.

Zbigniew Marek SJ

I. KOMU WIERZĘ I UFAM?

1. Wierzę...

Wiara rodzi się z tego, co się słyszy... (Rz 10, 17)

TREŚĆ KATECHEZY

Słowa „wiara” używamy często i w różnych okolicznościach. Słowo to pojawia się na przykład wówczas, gdy sami nie potrafimy sprawdzić informacji, które przekazują inne osoby; wierzymy rodzicom, którzy zapewniają nas o swej miłości i o tym, że będą z nami „na dobre i na złe”; wierzymy też naszym nauczycielom, kiedy objaśniają nam funkcjonowanie świata, życie człowieka, możliwości dokonywania różnego rodzaju obliczeń i wiele innych spraw. Wierzymy wreszcie naszym przyjaciołom, którzy dzielą się z nami swymi „odkryciami”. Wierzymy też, że osoba, z którą dzielimy się sekretnymi sprawami, nikomu nie wyjawি powierzonego sekretu.

Okazuje się więc, że słowem „wierzę” posługujemy się niemal codziennie. Nie zawsze jednak oznacza ono to samo! Ale za każdym razem wierzymy „komuś”! Tym kimś jest druga osoba. Ponadto zawsze temu, komu wierzę, okazuję też zaufanie. Wiem, że osoba taka mnie nie oszukuje, nie okłamuje.

Dlaczego „komuś” wierzę, ufam, a „komuś” innemu nie wierzę, nie ufam? Najkrócej można powiedzieć, że w podejmowaniu takich decyzji pomaga człowiekowi rozum. To dzięki jego podpowiedziom osoba nabiera pewności o tym, że warto dać wiarę czyimś słowom, warto komuś zaufać. W rozwijaniu tak rozumianej wiary wielką pomoc niosą człowiekowi badania naukowe pozwalające „coś” zmierzyć, zważyć, matematycznie obliczyć i ująć w pewne prawa przyrodnicze lub inne. W takich przypadkach wskazuje się na badania prowadzone przez fizyków, biologów, chemików czy astronomów. Dzięki prowadzonym badaniom naukowym nad otaczającym człowieka światem możliwe staje się też coraz pełniejsze zapisywanie w języku matematyki odkrywanych (a nie tworzonych) praw przyrody. Nikogo nie trzeba też przekonywać, że normalny człowiek bez „wiary” nie może żyć.

Czym zatem jest wiara? Nie ma wątpliwości, że sami nie możemy poznać wszystkich prawd. To, czego sami nie potrafimy zbadać i stwierdzić, przyjmujemy na podstawie autorytetu osób, którym ufamy. Ten rodzaj wiary, odwołującej się do autorytetów ludzi, nazywamy wiarą naturalną.

Istnieje też wiara religijna. Opiera się ona na autorytecie Pana Boga. On sam objawia ludziom prawdę o Sobie i o człowieku. Prawdę tę poznajemy za pośrednictwem Kościoła. W poznawaniu Boga, podobnie jak w poznawaniu świata i jego praw, też potrzebna jest wiara. Wiarę tę w odróżnieniu od wiary naturalnej nazywamy wiarą nadprzyrodzoną.

SCENARIUSZ KATECHEZY

Cel ogólny

Ukazanie znaczenia wiary w życiu człowieka.

Cele operacyjne

UCZEŃ POTRAFI:

- rozróżnić wiarę naturalną i nadprzyrodzoną;
- wyjaśnić, że w przyjmowaniu prawd pomaga człowiekowi rozum.

Działanie

Uwrażliwienie na potrzebę okazywania wiary w codziennym życiu.

STRUKTURA JEDNOSTKI

1. Doświadczenie

SLAJDY:

- Analizujemy oglądane ilustracje. Zastanawiamy się, w jaki sposób poznajemy świat.
- Zwracamy uwagę, że w poznaniu świata korzystamy ze zdolności naszego rozumu.
- Przyjmujemy przedstawiane nam prawdy, bo ufamy ludziom, którzy je odkryli.
- Poznawanie świata wymaga od ludzi wiary, którą opieramy na autorytecie osób przekazujących wiedzę o świecie.
- Stawiamy problem katechezy: **Jak możemy poznawać Boga?**

2. Refleksja

OPOWIADANIE BIBLIJNE:

W analizie należy podkreślić:

- wiarę w Boga matki i synów;
- wyrazem tej wiary jest przestrzeganie przepisów obowiązującego prawa;

- znajomość prawa przez kobietę i jej synów (wiedzą, że pochodzi ono od Boga, dlatego nie godzą się na jego łamanie);
- świadomość bohaterów biblijnych, że prawo Boże jest ważniejsze i lepsze od prawa ustanawianego przez ludzi;
- wiarę bohaterów biblijnych, że przestrzeganie prawa Bożego jest w życiu człowieka konieczne, bo daje nadzieję osiągnięcia życia wiecznego;
- przekonanie o tym, że należy trwać przy prawie objawionym przez Boga. Świadomość tego wykracza poza wiarę naturalną, jaka jest potrzebna przy poznawaniu praw przyrody, fizyki itd.

PODSUMOWANIE:

- Matka i synowie opierali swoje zachowanie na autorytecie Pana Boga.
- Ufali Mu bardziej niż ludziom.
- Zaufanie Panu Bogu różni się od zaufania okazywanego ludziom.
- Wiara w Boga oparta jest nie na ludzkich wyobrażeniach Boga, ale na Jego Objawieniu. Dlatego nazywamy ją wiarą nadprzyrodzoną.
- Wiara nadprzyrodzona nie jest nam potrzebna do poznawania praw przyrody, fizyki i relacji z innymi ludźmi. Wiara nadprzyrodzona odnosi się tylko do Pana Boga i jest oparta na autorytecie Jego słowa.

3. Działanie

- Rozmowa na temat: Do czego zachęca zachowanie matki i synów z biblijnego opowiadania z Księgi Machabejskiej?

PODSUMOWANIE:

- Wiara nadprzyrodzona domaga się od człowieka odkrywania prawdy o Bogu przy wykorzystaniu zdolności swojego rozumu (można nawiązać do tekstu biblijnego – matka i synowie znają prawo Boże).
- Sama wiedza o Panu Bogu jest niewystarczająca. Konieczne jest zaufanie, że On człowieka nie skrzywdzi.
- Na chrzcie świętym zostaliśmy zaproszeni przez Chrystusa do rozwijania wiary nadprzyrodzonej.
- Wiara nadprzyrodzona jest darem Pana Boga i dlatego z jej posiadania powinniśmy się szczycić i nie zadowalać się samą wiarą naturalną.

PRACA DOMOWA

Narysuj albo napisz, co od ciebie wymaga największej wiary naturalnej, a co nadprzyrodzonej?

2. Wierzę w Boga

*Daj mi poznać drogi Twoje, Panie,
i naucz mnie Twoich ścieżek! (Ps 25, 4)*

TREŚĆ KATECHEZY

Swoją wiarę ludzie opierają na autorytecie. Wiara naturalna wymaga uznania autorytetu człowieka, a wiara nadprzyrodzona – autorytetu Boga. Ludzie, uznając autorytet Boga, pragną coraz bardziej poznawać, kim On jest...

Chrześcijanie uznają, że Bóg jest Osobą. Oznacza to, że ludzie mogą się do Niego zwracać, z Nim rozmawiać i przyjmować Jego pomoc. Niekiedy ludzie nie wierzą w Boga albo w to, że jest On Osobą. Uważają tak dlatego, że nie mogą Boga ani usłyszeć, ani zobaczyć. Tego rodzaju wyjaśnienia oparte są na poznaniu dokonywanym za pomocą ludzkich zmysłów: słuchu, wzroku, dotyku. Tymczasem człowiek może poznawać Boga także (a raczej przede wszystkim) za pomocą poznania płynącego z wiary.

Pan Bóg mówi o Sobie w Piśmie Świętym (Biblii), które nazywamy Księgą Wiary. Księga ta opowiada na różne sposoby właśnie o tym, że Bóg jest Osobą.

Biblia opowiada o przychodzeniu Boga do ludzi; o tym, że Pan Bóg stworzył świat i człowieka, a potem na przestrzeni wieków na różne sposoby, między innymi przez proroków, przypominał ludziom, jak mają żyć, by osiągnąć szczęście. Pismo Święte opowiada też o tym, że Pan Bóg przez Jezusa Chrystusa zaprosił ludzi do życia z Nim w przyjaźni przez całą wieczność.

Pan Bóg poprzez wszystkie swoje dzieła, które przybliżyła nam na kartach Pisma Świętego, okazuje ludziom swoją życzliwość, dobroć, łaskę, miłość. Daje też dowody swojej wiarygodności, stałości, wierności. Tak więc na kartach Pisma Świętego Pan Bóg pozwala ludziom rozpoznać swoją Osobę.

A zatem, czytając Pismo Święte, człowiek może odkryć, że Pan Bóg jest Osobą. Odkrywa też, że Pan Bóg w każdym czasie i w każdym miejscu jest bliski człowiekowi. On zwraca się do ludzi z miłością i przyjaźnią; On też w razie potrzeby przychodzi człowiekowi z pomocą. Szuka kontaktu z każdym człowiekiem, każdego zaprasza do nigdy niekończącego się życia z Nim. On też pomaga człowiekowi Siebie szukać, po-

znawać i miłować. Czyni to przez Jezusa Chrystusa mocą udzielanego ludziom Ducha Świętego.

Pan Bóg oczekuje od człowieka zwracania się do Niego poprzez modlitwę, adorację, a przede wszystkim poprzez udział w Eucharystii. Zwracając się do Pana Boga, wierzący oddają Mu cześć oraz okazują swoją miłość.

SCENARIUSZ KATECHEZY

Cel ogólny

Ukazanie, że wiara nadprzyrodzona jest konieczna do uznania Boga osobowego.

Cele operacyjne

UCZEŃ POTRAFI:

- wyjaśnić, że wiara naturalna i nadprzyrodzona opierają się na autorytecie osoby;
- scharakteryzować działania Boga, który jest Osobą;
- wyjaśnić, dlaczego Boga nazywany Osobą.

Działanie

Odkrywanie Boga objawiającego się ludziom jako Osoba.

STRUKTURA JEDNOSTKI

1. Doświadczenie

- Rozwiązanie krzyżówki:
 - zajmuje się przyrodą, dlatego przyjmujemy z wiarą to, co o niej mówi (biolog);
 - wierzymy mu i dlatego nie boimy się przechodzić przez most (konstruktor);
 - wierzymy mu, gdy opowiada, jak dawniej żyli ludzie (historyk);
 - poznanie Go wymaga wiary nadprzyrodzonej (Bóg);
 - wierzymy mu, bo pomaga zrozumieć kosmos (astronom).
- Hasłem krzyżówki jest słowo „osoba”.
- Przypominamy, że zarówno wiarę naturalną, jak i nadprzyrodzoną opieramy na autorytecie osoby.
- Stawiamy problem katechezy: **Co to znaczy, że Pan Bóg jest Osobą?**

2. Refleksja

- Zbieramy dotychczasowe wiadomości uczniów na temat Pana Boga.
- Zgromadzone informacje zapisujemy w formie „słoneczka” (rysunek: w środku: Pan Bóg i promienie!).
- Dyskusja na temat: Co Pan Bóg mówi ludziom o Sobie w znanym nam wydarzeniu rozmowy matki z synami z Księgi Machabejskiej (2 Mch 7, 22-23.28)?

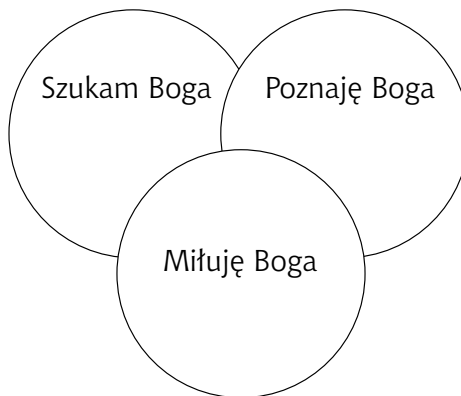

PODSUMOWANIE:

- Ludzie mogą się do Boga zwracać, z Nim rozmawiać, otrzymywać Jego pomoc w ważnych sprawach.
- Pan Bóg zaprasza ludzi do życia w przyjaźni z Sobą.
- Pan Bóg nie zostawia ludzi w trudnościach, chociaż czyni to inaczej, aniżeli ludzie to sobie wyobrażają.
- Pan Bóg szuka kontaktu z każdym człowiekiem.
- Od człowieka zależy, czy nawiąże z Panem Bogiem osobowy kontakt.

3. Działanie

- Rozmowa na temat: W jaki sposób człowiek może odkrywać Boga, który jest Osobą?
- Zapisujemy propozycje uczniów.

PODSUMOWANIE:

- Chrześcijanie wierzą, że Bóg jako Osoba pragnie kontaktu z każdym człowiekiem.
- Wierzą, że nie jest On Bogiem samotnym, lecz na różne sposoby zwraca się do człowieka z zaproszeniem do wspólnoty.
- Człowiek przyjmuje to zaproszenie i odpowiada na nie swym zaangażowaniem w poznawanie Boga i wyznawanie w Niego swej wiary.

PRACA DOMOWA

W tekście Psalmu podkreśl słowa i wyrażenia, które charakteryzują Boga jako Osobę:

*Miłosierny jest Pan i łaskawy,
nieskory do gniewu i bardzo łagodny.
Nie wie dzie sporu do końca
i nie płonie gniewem na wieki.
Nie postępuje z nami według naszych grzechów
ani według win naszych nam nie odpłaca.
Bo jak wysoko niebo wznosi się nad ziemią,
tak można jest Jego łaskawość dla tych, co się Go boją.
Jak jest odległy wschód od zachodu,
tak daleko odsuwa od nas nasze występki.
Jak się lituje ojciec nad synami,
tak Pan się lituje nad tymi, co się Go boją (Ps 103, 8-14).*

3. Wierzę w Boga Ojca

*Ojciec wasz, który jest w niebie, da to, co dobre,
tym, którzy Go proszą (Mt 7, 11)*

TREŚĆ KATECHEZY

Plażą, brzegiem morza idzie ojciec, za rękę trzyma swojego synka. Małeńka dłoń w dużej dłoni ojca. Dziecko małymi kroczkami próbuje dorównać dużym, pewnym krokom taty. Nie boi się ogromnych fal, które uderzając o brzeg, moczą stopy i ubranie... jest spokojny, przecież trzyma za rękę swojego tatusia...

Jeśli dziecko znajdzie się w jakimś niebezpieczeństwie, odruchowo poszukuje pomocy swego ojca. Ufa, że ojciec, swoją mocną ręką, je obroni. Od najwcześniejszych lat życia również do Pana Boga zwracamy się słowami: „Ojcze nasz”. Dlaczego Boga nazywamy Ojcem?

W sakramencie chrztu Pan Bóg zapewnił nas o swej miłości i opiece. Uczynił nas swoimi umiłowanymi dziećmi. Posyłając do ludzi Swego Syna, Jezusa, potwierdził, że jest kochającym i troszczącym się o ludzi Ojcem. Ufamy więc, że Pan Bóg troszczy się o wszystkich ludzi.

Do Boga – swojego Ojca – często zwracał się Pan Jezus. Czynił to zawsze, ilekroć miał podejmować ważne decyzje. Taka postawa Pana Jezusa powinna nas uczyć, że i my w ważnych dla siebie wydarzeniach powinniśmy szukać wsparcia, pomocy i światła u Boga Ojca.

Pan Jezus sam mówił do Boga: Ojcze i uczył nas – uczniów, byśmy zwracali się do Boga właśnie tym imieniem. Uczył nas także, jak ufać Bogu Ojcu i jak się do Niego modlić. Wskazał też, że nie wielość słów kierowanych do Boga Ojca jest najważniejsza, bo „wie Ojciec wasz, czego wam potrzeba, wprawdzie zanim Go poprosicie” (por. Mt 6, 8). Ważne jest coś innego: w kierowanej do Boga Ojca modlitwie powinniśmy pragnąć przede wszystkim spotkać się z Nim i uczyć Go. Dlatego dla Pana Jezusa bardzo ważne było, byśmy do Ojca w niebie zwracali się z różnymi sprawami, mówili Mu o naszych radościach i sukcesach, ale także o słabościach i grzechach z wiarą, że On udzieli nam pomocy, jak dobry Ojciec swoim dzieciom.

SCENARIUSZ KATECHEZY

Cel ogólny

Ukazanie Boga, który jest Ojcem wszystkich ludzi.

Cele operacyjne

UCZEŃ POTRAFI:

- wyjaśnić, na czym powinna polegać relacja między Bogiem i człowiekiem;
- wymienić, w czym objawia się troska Boga Ojca o człowieka;
- powiedzieć z pamięci słowa Modlitwy Pańskiej.

Działanie

Kształtowanie postawy zaufania Bogu Ojcu.

STRUKTURA JEDNOSTKI

1. Doświadczenie

- Podróż w wyobraźni: Jesteśmy bezpieczni, gdy ktoś kochający jest obok nas.
- Prowadzimy rozmowę o tym, jak się czujemy, gdy w trudnych sytuacjach nagle możemy odczuć czyjąś troskę i pomoc.
- Stawiamy problem katechezy: **Co to znaczy, że Bóg jest naszym Ojcem?**

2. Refleksja

- Przypominamy biblijny tekst 2 Mch 7, 22-23.28.
- Prosimy, by uczniowie określili wzajemne relacje między matką i synami.
- Wyjaśniamy, że ich podstawą było wzajemne zaufanie. Zaufanie to wszyscy oni okazywali również Bogu.
- Wyjaśniamy, że podstawą relacji zachodzących między Bogiem i człowiekiem jest zaufanie.
- Jezus uczy ludzi, jak powinna wyglądać ich relacja z Bogiem.
- Metodą zdań niedokończonych analizujemy tekst Mt 6, 25-33 (M1).

Bóg jest naszym Ojcem, bo
 troszczy się o nas,
 jesteśmy dla Niego ważni,
 zabiega o nasze potrzeby,
 wie, czego potrzebujemy.

PODSUMOWANIE:

- Syn Boży w słowach i czynach ukazywał miłość i troskę Boga Ojca o każdego człowieka.
- Bóg troszczy się o ludzi, ale wymaga od nich postawy zaufania i wiary.

3. Działanie

- Przycaczamy opowiadanie (M2) i na jego podstawie prowadzimy rozmowę o tym, kiedy człowiek jest zdolny powtórzyć odpowiedź pokojówki z opowiadania.

PODSUMOWANIE:

- Zwracamy uwagę na wiarę w ojcowską troskę Boga o człowieka.
- Wskazujemy na postawę zaufania Bogu.
- Do takiej postawy zachęca piosenka Arki Noego pt. *Tato* (M3).

PRACA DOMOWA

Odmów modlitwę *Ojcze nasz*, dziękując Bogu za to, że jest naszym Ojcem.

MATERIAŁY DO WYKORZYSTANIA PODCZAS KATECHEZY

M1

Dłatego powiadam wam: Nie troszczcie się zbyt wiele o swoje życie, o to, co macie jeść i pić, ani o swoje ciało, czym się macie przyodzierać. Czyż życie nie znaczy więcej niż pokarm, a ciało więcej niż odzienie? Przypatrzcie się ptakom w powietrzu: nie sieją ani żną i nie zbierają do spichrzów, a Ojciec wasz niebieski je żywi. Czyż wy nie jesteście ważniejsi niż one? Kto z was przy całej swej trosce może choćby jedną chwilę dołożyć do wieku swego życia? A o odzienie czemu się zbyt wiele troszczycie? Przypatrzcie się liliom na polu, jak rosną: nie pracują ani przędą. A powiadam wam: nawet Salomon w całym swoim przepychu nie był tak ubrany jak jedna z nich. Jeśli więc ziele na polu, które dziś jest, a jutro do pieca będzie wrzucone, Bóg tak przyodziewa, to czyż nie tym bardziej was, małej wiary? Nie troszczcie się więc zbyt wiele i nie mówcie: co będziemy jeść? co będziemy pić? czym będziemy się przyodziewać? Bo o to wszystko poganie zabiegają. Przecież Ojciec wasz niebieski wie, że tego wszystkiego potrzebujecie. Starajcie się naprzód o królestwo Boga i o Jego sprawiedliwość, a to wszystko będzie wam dodane (Mt 6, 25-33).

M2

Opowiadają, że król Francji Ludwik XV miał bardzo zarozumiałą córkę. Pewnego razu księżniczka zapodziała gdzieś złoty naszyjnik i natychmiast oskarżyła swą pokojówkę.

– Pani – bronila się ta – czynicie mi wielką niesprawiedliwość.
Na co wzburzona księżniczka krzyknęła:
– Na co ty sobie pozwalasz! Czy nie wiesz, że jestem córką króla?
Służąca odpowiedziała ze spokojem: – A ja jestem dzieckiem Boga.
(Pierre Lefevre, *Jak zmienić swe życie?*, Poznań 1994).

M3:

ARKA NOEGO

*Nie boję się, gdy ciemno jest,
Ojciec za rękę prowadzi mnie |x2*

*Dziękuję Ci, Tato, za wszystko, co robisz,
Że bawisz się ze mną, na rękach mnie nosisz.
Dziękuję Ci, Tato, i wiem to na pewno,
Przez cały dzień czuwasz nade mną.*

*Czasem się martwię, czegoś nie umiem,
Ty mnie pocieszasz i mnie rozumiesz.
Śmieję się głośno, kiedy żartujesz,
Bardzo Cię kocham i potrzebuję.*

*Nasz Ojciec mieszka w niebie,
Kocha mnie i ciebie.
On nas kocha, kocha mnie i ciebie.*

*Sanki są w zimie, rower jest w lato,
Mama to nie jest to samo co Tato.*

4. Ufam Bogu

*Nie wiem, w jaki sposób znaleźliście się w moim łonie,
nie ja wam dałam tchnienie i życie (2 Mch 7, 22)*

TREŚĆ KATECHEZY

Jeśli człowiek sam nie potrafi czegoś sobie wyjaśnić, to szuka pomocy u innych osób. Korzysta z ich wiedzy, która niejednokrotnie jest zdobywana przez bardzo długi okres. Korzystanie z takiej wiedzy można nawet nazwać „wiarą”. Wierzmy czyjejs wiedzy! Wiarę taką nazywamy naturalną, bo oparta jest ona na przyjęciu w zaufaniu czyjejs wiedzy. Wierzmy, że ktoś w swoich poszukiwaniach odpowiedzi na ważne pytania dotyczące świata znalazł poprawne odpowiedzi.

Wiarę naturalną dopełnia wiara religijna, nadprzyrodzona. Wiara ta pozwala człowiekowi wyjaśniać nurtujące go pytania, na które nie są w stanie udzielić mu odpowiedzi ani jego rozum, ani prowadzone badania naukowe. Do takich trudnych pytań należą: Kim jestem? Skąd przychodzę i dokąd zmierzam? Dlaczego istnieje zło? Co czeka mnie po tym życiu (po śmierci)? Za wiedzą wyjaśniającą te pytania stoi autorytet samego Boga.

Pan Bóg udziela ludziom wyjaśnienia tylko tych spraw, których ludzie za pomocą rozumu nie są w stanie sobie wyjaśnić. Oznacza to, że pomiędzy nauką (wiarą naturalną) i wiarą religijną (nadprzyrodzoną) nie zachodzi żadna sprzeczność. To raczej niektórzy ludzie wmawiają innym, że nauka podważa wiarę i ją wyklucza. W rzeczywistości jest inaczej. Wiara uzupełnia naukę; dopowiada to, czego człowiek nie jest w stanie zmierzyć, zważyć i opisać za pomocą swego rozumu. Wiara wzbogaca i poszerza wiedzę człowieka o wszystko, co dotyczy jego przyszłości. Wiara pomaga także w zrozumieniu, dlaczego ludzie mają w swoim życiu czynić dobro; dlaczego mają sobie pomagać; dlaczego mają być dla siebie życzliwi.

SCENARIUSZ KATECHEZY

Cel ogólny

Ukazanie wiary religijnej jako istotnej możliwości w wyjaśnianiu egzystencjalnych pytań człowieka.

Cele operacyjne

UCZEŃ POTRAFI:

- wymienić, co pomaga człowiekowi w znajdowaniu odpowiedzi na ważne życiowe pytania;
- wyjaśnić, że wiara nadprzyrodzona pomaga w zrozumieniu życiowych spraw;
- wyjaśnić pojęcia: „wiara” i „rozum”.

Działanie

Kształtowanie potrzeby zdobywania wiedzy religijnej.

STRUKTURA JEDNOSTKI

1. Doświadczenie

- Prowadzimy pogadankę na temat potrzeby posiadania wiedzy w codziennym życiu (odczytywanie różnorodnych informacji, liczenie, mierzenie itp.). W podsumowaniu zwracamy uwagę, że jest wiele spraw, których człowiek własnym rozumem nie jest w stanie rozwiązać. Często pytamy siebie: Kim jestem? Skąd przychodzę i dokąd zmierzam? Dlaczego istnieje zło? Co czeka mnie po tym życiu (po śmierci)?
- Stawiamy problem katechezy: **Jak człowiek może sobie radzić z pytaniami, na które nie znajduje odpowiedzi na drodze naturalnego poznania?**

2. Refleksja

Analizujemy znany uczniom tekst 2 Mch 7, 20-23.28.

Wnioski zapisujemy w tabeli.

Czego nie wie kobieta?	Co wyjaśnia kobiecie wiara w Boga?
skąd pochodzi	człowiek pochodzi od Boga
skąd wziął się świat	Bóg jest stwórcą świata i człowieka
co czeka ją po śmierci	Bóg da człowiekowi nowe życie – zmartwychwstanie

W podsumowaniu podkreślamy:

- Rozum – zdolność myślenia umożliwiająca poznawanie świata, kontaktowanie się z innymi ludźmi, dokonywanie wyborów, wyciąganie wniosków.

- Wiara – jedna z trzech cnót Boskich (obok nadziei i miłości). Oznacza wiarę w istniejącego i działającego Boga oraz wiarę Bogu, czyli w to, co Stwórca objawił człowiekowi.
- Zaznaczamy, że łaskę wiary oraz dar rozumu otrzymaliśmy od Boga.
- Błogosławiony papież Jan Paweł II przyrównał wiarę i rozum do dwóch skrzydeł, które umożliwiają człowiekowi odkrywanie prawdy.

3. Działanie

- Przedstawiamy osobę Ludwika Pasteura (M1).
- Przywołujemy jego powiedzenie: „Trochę wiedzy oddala od Boga. Dużo wiedzy sprowadza do Niego z powrotem”.
- Prowadzimy rozmowę na temat: Dlaczego w życiu człowieka ważna jest wiedza, w tym także wiedza religijna?

PRACA DOMOWA

Zastanów się, co robisz, aby pogłębiać swą wiedzę religijną.

MATERIAŁY DO WYKORZYSTANIA PODCZAS KATECHEZY

M1

Ludwik Pasteur urodził się we Francji w XIX wieku. Ukończył studia przyrodnicze, był mikrobiologiem i chemikiem, pracował jako nauczyciel, potem objął posadę rektora uniwersytetu w Lille. Miał czworo dzieci (dwoje przedwcześnie zmarło). Wiele lat poświęcił badaniom naukowym. Odkrył szczepionki między innymi przeciw wściekliznie i cholercie. Był chrześcijaninem, katolikiem, szukał odpowiedzi na najbardziej palące pytania związane z życiem człowieka. Często powtarzał, że trochę wiedzy oddala od Boga. Dużo wiedzy sprowadza do Niego z powrotem. Żył 73 lata. Przed śmiercią ucałował krzyż i przyjął sakramenty święte.

Spis treści

Wstęp	5
-------------	---

I. KOMU WIERZĘ I UFAM?

1. Wierzę.....	7
2. Wierzę w Boga	10
3. Wierzę w Boga Ojca	14
4. Ufam Bogu	18

II. CO TO ZNACZY, ŻE PAN BÓG MNIE KOCHA?

5. Pan Bóg zapewnia o swojej miłości	21
6. Pan Bóg stwarza świat	24
7. Pan Bóg stwarza człowieka	27
8. Pan Bóg nie odrzuca człowieka	30
9. Pan Bóg zapowiada przyjście Zbawiciela	34

III. DLACZEGO WIERZĘ I UFAM PANU BOGU?

10. Pan Bóg ratuje	38
11. Pan Bóg zapewnia o swej przyjaźni	45
12. Pan Bóg błogosławi	48
13. Pan Bóg otacza opieką	52
14. Pan Bóg przeprowadza	57
15. Pan Bóg wyzwala	61

IV. JAK OKAŻĘ PANU BOGU, ŻE GO KOCHAM?

16. Przyjmuję Boże wskazania	65
17. Jestem Bogu posłuszny	69
18. Nie lękam się Bożych przykazań	73
19. Pragnę spotykać się z Bogiem	78

V. DLACZEGO PAN BÓG POSYŁA SWOJEGO SYNA?

20. Pan Jezus spełnia Boże obietnice	82
21. Pan Jezus prowadzi do Boga Ojca	85
22. Pan Jezus staje się człowiekiem	89
23. Pan Jezus przynosi zbawienie	94
24. Pan Jezus jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem	97
25. Pan Jezus jest światłem na drodze do Ojca	101
26. Pan Jezus wypełnia wolę Ojca	105
27. Pan Jezus jest Mesjaszem	108

VI. JAK PRZYJMOWAĆ PANA JEZUSA?

28. Odkrywam posłannictwo Pana Jezusa	111
29. Stawiam na przyjaźń z Panem Jezusem	115
30. Nie zniechęcam się przeciwnościami	119
31. Podporządkowuję życie Panu Bogu	122
32. Wierzę w moc słów Pana Jezusa	125
33. Czynię miłosierdzie	128
34. Dzielę się wiarą	131
35. Szerzę dobro	134
36. Odkrywam wartość zbawienia	137
37. Zabiegam o królestwo Boże	140

VII. CO ZNACZY WIERZYĆ I UFAĆ PANU JEZUSOWI?

38. Wierzę w grzechów odpuszczenie	145
39. Wierzę w życie wieczne	148
40. Wierzę w bliskość Pana Jezusa	152
41. Wierzę w ciała zmartwychwstanie	155
42. Wierzę w spełnienie mesjańskich obietnic	158
43. Wierzę w życie wieczne z Jezusem	163

VIII. DLACZEGO PAN JEZUS POSYŁA DUCHA ŚWIĘTEGO?

44. Pan Jezus wstąpił do nieba	166
45. Duch Święty udziela Bożej mocy	170
46. Duch Święty żyje i działa w Kościele	173
47. Duch Święty umacnia nadzieję	176
48. Duch Święty potwierdza: Jezus jest Panem	179